PADOMES ĪSTENOŠANAS LĒMUMS (ES) 2020/1357

(2020. gada 25. septembris),

ar ko Slovākijas Republikai saskaņā ar Regulu (ES) 2020/672 piešķir pagaidu atbalstu bezdarba risku mazināšanai ārkārtas situācijā pēc Covid-19 uzliesmojuma

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Padomes Regulu (ES) 2020/672 (2020. gada 19. maijs), ar ko izveido Eiropas pagaidu atbalsta instrumentu bezdarba risku mazināšanai ārkārtas situācijā (*SURE*) pēc Covid-19 uzliesmojuma ([1]), un jo īpaši tās 6. panta 1. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

(1) Slovākija 2020. gada 6. augustā lūdza Savienības finansiālo palīdzību, lai papildinātu valsts centienus novērst Covid-19 uzliesmojuma ietekmi un reaģētu uz uzliesmojuma sociālekonomiskajām sekām darba ņēmējiem un pašnodarbinātajiem.

(2) Paredzams, ka Covid-19 uzliesmojums un Slovākijas īstenotie ārkārtas pasākumi slimības uzliesmojuma un tā sociālekonomiskās un ar veselību saistītās ietekmes ierobežošanai dramatiski ietekmēs publiskās finanses. Saskaņā ar Komisijas 2020. gada pavasara prognozi bija sagaidāms, ka Slovākijas vispārējās valdības budžeta deficīts un parāds līdz 2020. gada beigām būs attiecīgi 8,5 % un 59,5 % no iekšzemes kopprodukta (IKP). Saskaņā ar Komisijas 2020. gada vasaras starpposma prognozi tiek prognozēts, ka Slovākijas IKP 2020. gadā samazināsies par 9,0 %.

(3) Covid-19 uzliesmojums ir imobilizējis būtisku darbaspēka daļu Slovākijā. Tas ir izraisījis pēkšņu un būtisku publisko izdevumu pieaugumu Slovākijā attiecībā uz valsts saīsināta darba laika shēmu un līdzīgiem pasākumiem, kā izklāstīts 4. apsvērumā.

(4) Konkrētāk, "Likums Nr. 5/2004 *Coll*. par nodarbinātības dienestiem", kas minēts Slovākijas 2020. gada 6. augusta pieprasījumā, ir bijis pamats vairāku pasākumu ieviešanai, lai novērstu Covid-19 uzliesmojuma ietekmi, tostarp atbalsta shēmai darba devējiem, kas laikā starp 2020. gada martu un 2021. gada decembri uz laiku ir piemērojuši dīkstāvi saviem darbiniekiem. Šādi darba devēji var pieprasīt algu izmaksu atlīdzināšanu līdz 80 % no dīkstāvē esošā darbinieka parastās bruto algas, nepārsniedzot 880 EUR mēnesī, ar nosacījumu, ka darbvieta tiek saglabāta. Turklāt tika ieviesti vairāki papildu pasākumi: a) vienotas likmes iemaksa uz vienu darbinieku no 2020. gada marta līdz septembra beigām ar nosacījumu, ka pārdošanas apjoms samazinājies vismaz par 20 % (atbalsts no 180 EUR līdz 540 EUR mēnesī atkarībā no pārdošanas apjoma samazinājuma); b) vienotas likmes iemaksa līdz 2020. gada septembra beigām, kas maksājama pašnodarbinātajiem, kuriem ir obligātā sociālā apdrošināšana, ar nosacījumu, ka pārdošanas apjoms samazinājies vismaz par 20 % (atbalsts no 180 EUR līdz 540 EUR mēnesī atkarībā no pārdošanas apjoma samazinājuma); c) atlīdzināšana 80 % apmērā no darbinieka bruto algas (maksimāli līdz 1 100 EUR) līdz 2020. gada septembra beigām uzņēmumiem, kas slēgti ar dekrētu; un d) vienotas likmes pabalsts 210 EUR mēnesī līdz 2020. gada septembra beigām darba ņēmējiem, kas strādā saskaņā ar līgumu, vienas personas uzņēmumiem un pašnodarbinātajiem. Vienotas likmes pabalstu var uzskatīt par saīsināta darba laika shēmai līdzīgu pasākumu, kā minēts Regulā (ES) 2020/672, jo tā mērķis ir aizsargāt pašnodarbinātos vai līdzīgu kategoriju darba ņēmējus no ienākumu samazināšanās vai zaudēšanas.

(5) Slovākija atbilst Regulas (ES) 2020/672 3. pantā izklāstītajiem nosacījumiem finansiālās palīdzības pieprasīšanai. Slovākija ir sniegusi Komisijai atbilstošus pierādījumus par to, ka faktiskie un plānotie publiskie izdevumi no 2020. gada 1. februāra ir palielinājušies par 1 077 457 000 EUR sakarā ar valsts pasākumiem, kas veikti, lai novērstu Covid-19 uzliesmojuma sociālekonomisko ietekmi. Tas ir pēkšņs un būtisks pieaugums, jo jaunie pasākumi aptver ievērojamu Slovākijas uzņēmumu un darbaspēka daļu. Slovākija plāno finansēt 390 262 000 EUR no palielinātās izdevumu summas, izmantojot Savienības fondus, un 56 311 400 EUR, izmantojot pašas finansējumu.

([1]) OV L 159, 20.5.2020., 1. lpp.

(6) Komisija saskaņā ar Regulas (ES) 2020/672 6. pantu ir apspriedusies ar Slovākiju un pārbaudījusi faktisko un plānoto publisko izdevumu pēkšņo un būtisko pieaugumu, kas tieši saistīts ar saīsināta darba laika shēmām un līdzīgiem pasākumiem, kas minēti 2020. gada 6. augusta pieprasījumā.

(7) Tādēļ būtu jāsniedz finansiāla palīdzība, lai palīdzētu Slovākijai novērst Covid-19 uzliesmojuma izraisīto smago ekonomisko traucējumu sociālekonomiskās sekas. Lēmumi par maksājumu un to daļu termiņiem, apmēru un veikšanu Komisijai būtu jāpieņem ciešā sadarbībā ar valsts iestādēm.

(8) Šim lēmumam nebūtu jāskar to procedūru iznākums, kas var tikt veiktas saistībā ar iekšējā tirgus darbības traucējumiem, jo īpaši saskaņā ar Līguma 107. un 108. pantu. Tas neatbrīvo dalībvalstis no prasības saskaņā ar Līguma 108. pantu ziņot Komisijai par potenciālajiem valsts atbalsta gadījumiem.

(9) Slovākijai būtu regulāri jāinformē Komisija par plānoto publisko izdevumu īstenošanu, lai Komisija varētu novērtēt, cik lielā mērā Slovākija ir īstenojusi minētos izdevumus.

(10) Lēmums par finansiālās palīdzības sniegšanu ir pieņemts, ņemot vērā Slovākijas esošās un gaidāmās vajadzības, kā arī finansiālās palīdzības pieprasījumus saskaņā ar Regulu (ES) 2020/672, ko jau ir iesniegušas vai plāno iesniegt citas dalībvalstis, vienlaikus piemērojot vienlīdzīgas attieksmes, solidaritātes, samērīguma un pārredzamības principus,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Slovākija atbilst Regulas (ES) 2020/672 3. pantā izklāstītajiem nosacījumiem.

2. pants

1. Savienība piešķir Slovākijai aizdevumu, kura maksimālais apmērs ir 630 883 600 EUR. Aizdevuma maksimālais vidējais termiņš ir 15 gadi.

2. Ar šo lēmumu piešķirtās finansiālās palīdzības pieejamības periods ir 18 mēneši, sākot no pirmās dienas pēc šā lēmuma stāšanās spēkā.

3. Komisija piešķir Savienības finansiālo palīdzību Slovākijai ne vairāk kā astoņās daļās. Vienu daļu var izmaksāt vienā vai vairākos maksājumos. Pirmās daļas maksājumu atmaksas termiņi var būt ilgāki nekā maksimālais vidējais termiņš, kas minēts 1. punktā. Šādos gadījumos turpmāko maksājumu atmaksas termiņus nosaka tā, lai maksimālais vidējais termiņš, kas minēts 1. punktā, ir ievērots, tiklīdz visas daļas ir izmaksātas.

4. Pirmo daļu izmaksā pēc tam, kad stājies spēkā aizdevuma līgums, kas paredzēts Regulas (ES) 2020/672 8. panta 2. punktā.

5. Slovākija sedz Savienības finansējuma izmaksas, kas minētas Regulas (ES) 2020/672 4. pantā, par katru daļu un visas Savienības maksas, izmaksas un izdevumus, kas izriet no jebkura finansējuma attiecībā uz aizdevumu, kas piešķirts saskaņā ar šā panta 1. punktu.

6. Komisija lemj par daļu apmēru un izmaksāšanu, kā arī par maksājumu apmēru.

3. pants

Slovākija var finansēt valsts saīsināta darba laika shēmu un papildu pasākumus, kā noteikts 54. panta 1. punkta e) apakšpunktā "Likumā Nr. 5/2004 *Coll.* par nodarbinātības dienestiem".

4. pants

Slovākija informē Komisiju līdz 2021. gada 30. martam un pēc tam ik pēc sešiem mēnešiem par plānoto publisko izdevumu īstenošanu līdz brīdim, kad šie plānotie publiskie izdevumi ir pilnībā īstenoti.

5. pants

Šis lēmums ir adresēts Slovākijas Republikai.

Šis lēmums stājas spēkā dienā, kad tas paziņots adresātam.

6. pants

Šo lēmumu publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Briselē, 2020. gada 25. septembrī

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
M. ROTH